GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA: BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE ŢI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése luni 6 fior., pe trei luni 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

ANULŬ L.

SE PRENUMERA:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţi.

ANUNŢIURILE:
O seriă garmond 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisori nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 222 *Vineri, 9 (21) Octomvre.* 1887.

NOU ABONAMENTU
la
„GAZETA TRANSILVANIEI."

Cu 1 Octomvre 1887 st. v., s'au începutŭ unŭ nou abonamentŭ pe triluniulŭ Octomvre, Novembre şi Decemvre **la care învitămŭ pe toţĭ onoraţii amicĭ şi sprijinitorĭ ai fóiei nóstre.**

Preţulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România şi străinătate:
pe trei luni **3 fl.**	pe trei luni **10 franci**
„ şése „ 6 „	„ şése „ **20** „
„ unŭ anŭ **12** „	„ unŭ anŭ **40** „

Abonarea se póte face mai uşorŭ şi mai repede prin **mandate postale.**

Abonaţilorŭ de pân'acum li-se recomandă a însemna pe cuponŭ numerulŭ făşiei sub care au primitŭ ţiarulŭ.

Domnii carĭ se vorŭ abona din nou sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ şi a arèta şi posta ultimă.

Braşovŭ, 8 Octomvre 1887.

Când datoria nóstră publicistică ne-a silitŭ sĕ ne ocupămŭ cu regretabila „afacere a scólei de fete din Sibiiu" publicândŭ sub rubrica acésta părerile, esplicările şi observările ce s'au datŭ şi făcutŭ din o parte şi din alta, am arătatŭ adênca nóstră mâhnire pentru conflictulŭ neaşteptatŭ ivitŭ între personalulŭ didacticŭ şi direcţiunea scólei de fete a Associaţiunei şi între comitetulŭ acestei Associaţiunĭ. Totŭ odată însĕ amŭ accentuatŭ, că interesulŭ generalŭ românescŭ, care este legatŭ de desvoltarea acelei scóle, pretinde dela noi ca sĕ cercetămŭ în modŭ obiectivŭ şi cu totulŭ imparţialŭ causele conflictului şi astfelŭ sĕ putemŭ constata, unde este vina şi ce trebue făcutŭ, ca neajunsurile de felulŭ acesta sĕ înceteze odată pentru totdéuna.

A voì sĕ întrămŭ în amĕruntele neînţelegerilorŭ ivite între persónele mai de aprópe interesate, ar însemna a ne depărta dela linia de purtare ce ne-amŭ tras'o dela începutŭ în acéstă afacere. Nu suntemŭ noi chemaţĭ a resolva aceste amĕrunte. Ér încâtŭ în cele publicate până acum şi mai alesŭ în corespondenţa ce ni s'a trimisŭ din Sibiiu suntŭ atinse şi asemenĭ amĕrunte, o spunemŭ din capulŭ locului, că noi n'amŭ pututŭ şi nu putemŭ lua rĕspunderea pentru esactitatea lorŭ. Ajunge decĭ décă, avêndŭ înaintea ochilorŭ totŭ ce s'a publicatŭ în acéstă neplăcută afacere, ne vomŭ da şi noi la rêndulŭ nostru părerea obiectivă asupra celorŭ întêmplate.

Inainte de tóte trebue sĕ accentuămŭ, că neînţelegerile ivite cu privire la conducerea scólei din vorbă erau o cestiune interióră a acestei scolĭ, care s'ar fi pututŭ aplana în tăcere, fără ca sĕ se mai facă din aceste neînţelegerĭ unŭ calŭ de bătaiă têrêndu-se în publicitate şi punêndu-se astfelŭ în risicŭ chiar dela începutŭ renumele scólei.

Dér odată date publiictăţii lucrurile, nu puteamŭ sĕ ignorămŭ acéstă afacere şi de aceea, ascultândŭ părerile unora şi altora, amŭ trebuitŭ sĕ ne punemŭ întrebarea: cine pórtă vina, că scóla a fostŭ espusă unui neajunsŭ ca acela, de a fi deodată părăsită de personalulŭ ei didacticŭ şi dirigentŭ?

La acésta vomŭ rĕspunde scurtŭ, după impresiunile ce le-amŭ primitŭ, că vina este mai întêiu neînţelegerea ce s'a manifestatŭ cu acéstă ocasiune între persónele, carĭ chemate erau, ca umĕrŭ la umĕrŭ sĕ conlucre în cea mai bună armoniă pentru nobilulŭ scopŭ alŭ acestei scóle; alŭ doilea, neprevederea acelora, carĭ datorĭ erau sĕ asigure scóla pentru asemenĭ casurĭ neaşteptate; în fine, amorulŭ propriu rĕu înţelesŭ şi şi mai rĕu aplicatŭ alŭ dirigenţilorŭ scólei, carĭ tóte succesele frumóse, ce le-au dobênditŭ în anulŭ întêiu prin diliginţă şi zelŭ neobositŭ, le au pusŭ în jocŭ pe o singură carte, demisionarea cu orĭ-ce preţŭ.

In ce au constatŭ neînţelegerile, nu voimŭ sĕ cercetămŭ, dér din punctŭ de vedere alŭ interesului generalŭ românescŭ, de a vedé progresândŭ şcóla înfiinţată de Associaţiune, trebue sĕ întrebămŭ: lucru cu cale şi înţelepţescŭ a fostŭ, de a da conflictului o asemenea estindere, încâtŭ sĕ pótă strica chiar şi şcólei? Décă neînţelegerile ivite n'au pututŭ fi înlăturate din alte privinţe, nu trebuiau óre sĕ amuţéscă ele, celŭ puţinŭ pentru unŭ timpŭ óre-care, înaintea exigenţelorŭ de apĕrare a intereselorŭ şcólei?

Şi ca sĕ trecemŭ acum la amorulŭ propriu alŭ persónelorŭ care, faţă cu meritele lorŭ din trecutŭ pentru scólă, s'au creţutŭ nedreptăţite, întrebămŭ: gânditu-s'au óre că prin satisfacerea imediată şi necondiţionată a amorului lorŭ propri, fiă acésta orĭ câtŭ de motivată, potŭ sĕ pericliteze nu numai fructele muncei lorŭ conscienţióse de unŭ anŭ, ci şi resultatele muncei de decĭ de anĭ a unei reuniunĭ de cultură românescĭ, întrupată în instituţiunea scólei de fete?

Nu credemŭ că s'au gânditŭ la acésta, căcĭ décă se gândéu, căutau sĕ-şĭ satisfacă amorulŭ propriu aşa, ca nicĭ câtuşĭ de puţinŭ sĕ se va teme interesele scólei.

In totŭ casulŭ, nu putemŭ nicĭdecum aproba demisiunea necondiţionată din directoratulŭ şcólei şi părăsirea imediată a acestuia, tocmai la începutulŭ semestrului, adecă fără a fixa unŭ terminŭ óre-care, pentru ca comitetulŭ Associaţiunei sĕ aibă timpŭ a se îngriji de înlocuirea nimerită şi corĕspundĕtóre a celorŭ demisionaţĭ.

De altă parte recunóscemŭ, că noi de aci, cu tóte informaţiunile ce le avemŭ, nu putemŭ învinovăţi nicĭ pe unii nicĭ pe alţii, nu putemŭ sci, décă nu cumva şi comitetulŭ totuşĭ a cam forţatŭ lucrurile, judecândŭ după starea de lucrurĭ ce a aflat'o de bună unŭ anŭ de ţile.

De greşélă însĕ, şi încă mare, scimŭ bine că s'a făcutŭ vinovatŭ comitetulŭ, adecă că n'a avutŭ prevederea de a stipula în angajamentele încheiate cu persónele dirigente ale scólei, orĭ câtŭ de mare încredere au meritatŭ dênsele, condiţiunea că dela eventuala demisionare şi până la eventuala părăsire a postului orĭ funcţiunei sĕ trécă celŭ puţinŭ unŭ semestru.

Spre a evita dér pentru viitorŭ asemenĭ dureróse neajunsurĭ şi a le face imposibile, odată pentru totdéuna, e neapĕratŭ de lipsă, ca la încheiarea angajamentelorŭ la scóla de fete comitetulŭ Associaţiunei sĕ prevadă, cum se face şi la alte institute, casulŭ unei neaşteptate retragerĭ.

In memoria lui Iacobŭ Mureşianu.

Redactorul „Gazetei Transilvaniei« a mai primitŭ următórele telegrame şi scrisorĭ de condolenţă:

Teuţii de susŭ, 12 Octomvre st. n.

Vinŭ a-mĭ esprima şi eu condolenţa pentru pierderea farului nostru, ce o jălimŭ în tóte unghiurile, unde mai rĕsună limba dulce şi străbună. Dea Dumneţeulŭ ginţilorŭ ca sĕ puteţĭ representa şi D-vóstre cu atâta demnitate şi tăriă lupta pentru care v'aţĭ angajatŭ, ca părintele vostru!

Ioanŭ Costinŭ,
preotŭ.

Bucurescĭ, 3 Octomvre v. 1887.

Stimabile Domnŭ!

Curierulŭ românescŭ în Muntenia, Albina românéscă în Moldova şi Gazeta Transilvaniei în Ardealŭ au fostŭ cele trei focare menite sĕ încălţéscă, sĕ deştepte şi sĕ rădice poporulŭ românescŭ, precum confirmă datele de 29 Martie, 3 Maiu şi 9 Iunie 1848.

Astăţĭ şi Iacobŭ Mureşianu, regretatulŭ vostru părinte, este în lumea nemuritorilorŭ, alăturea cu Iónŭ Heliade-Rădulescu, cu Asachi, cu toţĭ semenii lorŭ de inimă şi de fapte.

Primiţĭ dér, Vĕ rogŭ, espresiunea adêncei mele mâhnirĭ pentru perderea nereparabilă ce aţĭ suferitŭ, şi permiteţĭ unui amicŭ alŭ valorosului Iacobŭ Mureşianu sĕ vĕ îndemne a păşi cu încredere pe calea bătută de antecesorĭ; căcĭ întru acésta conaţionalii nostri de peste Carpaţĭ se potŭ sprijini pe totŭ ce e suflare românéscă în Daciele lui Traianŭ şi Aurelianŭ.

Profitândŭ de ocasiune Vĕ rogŭ, onorabile Domnŭ, sĕ primiţĭ espresiunea sêmţĕmintelorŭ mele de cea mai distinsă stimă, iubire şi consideraţiune.

I. M. Rîureanu

SCIRILE ŢILEI.

Precum e informată din Pesta „Polit Korr.«, bilanţulŭ *bugetului*, ce are de gândŭ sĕ-lŭ presinte în curênd dietei ministru-preşedinte ungurescŭ, se va înfăţişa cu $3^1/_2$ milióne mai nefavorabilŭ, decum se prevĕduse. — Acelaşĭ bocetŭ în fiă care anŭ; de altmintrelea nicĭ nu se aştepta nimenea la unŭ bugetŭ mai favorabilŭ ca altă dată, dér la mai rĕu, da. Destulŭ că se va spori darea de consumŭ pe vinŭ, pe bere şi pe carne, se va modifica legea timbrelorŭ ca sĕ mai aducă ceva venitŭ ş. a. Ce »fericirĭ«' ne aştéptă!

—x—

Cu tótă subvenţiunea de o jumătate de milionŭ dată din banii Nemaghiarilorŭ pentru susţinerea *operei şi teatrului* naţionalŭ *ungurescŭ din Pesta, deficitulŭ* va fi la finele acestui anŭ de vr'o 50,000 fl. Şi cum sĕ nu fiă deficitŭ, că Pesta nu e ungurésca?

—x—

In adunarea ordinară a comitetului administrativă alŭ comit. *Albei de josŭ* de pe luna lui Octomvre, s'a constatatŭ că *dările s'au incassatŭ* în acéstă lună multŭ mai *slabŭ* ca altă-dată, din causa recóltei slabe şi a lipsei de afacerĭ. Rugarea adresată ministrului de comunicaţiune, ca sĕ le facŭ unele drumurĭ pe spesele statului, s'a respinsŭ, sub cuvênt că vré sĕ facă economiă. — Dĕr bine, dările, pentru ce li s'au luatŭ şi vitele de ce li s'au vêndutŭ bentru ca sĕrmanii ómenĭ nicĭ drumurĭ sĕ n'aibă? Ce miseriă!

—x—

Ministrulŭ ungurescŭ de comunicaţiune a decisŭ sĕ *desfiinţeze peste o sută oficii postale,* care nu'şĭ potŭ acoperi cheltuelile de espediţiune şi transportŭ. Cu alte cuvinte, unŭ sporŭ de câteva sute de proletarĭ.

—x—

Inspectorulŭ de dare alŭ comitatului *Huniădóra* a raportatŭ, că în Septemvrie s'au încassatŭ dărĭ cu 31,412 fl. 70 cr. mai puţinŭ ca în anulŭ trecutŭ. Propune sĕ se stérgă 10,000 fl., care nu se mai potŭ încassa, căcĭ nu mai au ce sĕ ia esecutorii. In acelaşĭ timpŭ însĕ arată, că deja a *trimisŭ în provinciă 4 esecutorĭ de dare şi unŭ adjunctŭ esecutorŭ* ca sĕ esecute pe contribuabilĭ. — In ce „fericire" ne-a înglodatŭ stăpânirea ungurésca!

—x—

Ţinutulŭ *Reşiţei* din Caraşŭ-Severinŭ e bântuitŭ de *lupĭ.* Vitele bieţilorŭ ómenĭ disparŭ de credĭ că le svêntă esecutorii de dare.

—x—

Oştirea permanentă, miliţiele şi reserviştii chemaţĭ la eserciţii rĕmânŭ şi pe anulŭ viitorŭ fără cină. Socotindu-se 4 cr. de omŭ, trebuia sĕ se mărésca bugetulŭ de rĕsboiu cu 4 milióne florinĭ. Banĭ însĕ nu suntŭ şi aşa soldaţii totŭ nemâncaţĭ se vorŭ culca séra ca şi până acum. Se ţice că, décă delegaţiunile vorŭ aduce în vorbă acéstă cestiune, ministrulŭ de rĕsboiu va chibzui modalitatea sub care câteva trupe din corpulŭ 4 (Buđapesta) sĕ se nutréscă ca probă o jumătate de anŭ cu o supă de conserve séra în preţŭ de $^3/_4$ cr. In casulŭ acesta bugetulŭ s'ar îngreuia cu mai puţinŭ de unŭ milionŭ.

—x—

Din *Iclodulŭ mare* ni-se scrie, că de douĕ sĕptĕmânĭ ploué pe acolo, aşa că putreţescŭ pe câmpŭ bucatele şi bieţii ómenĭ n'au pututŭ sĕmăna bucatele de tômnă.

—x—

Alexe Mateescu din Rășinarĭ, ducêndu-se dela Sibiiu spre casă, fù atacatŭ pe drumŭ în pădure de patru ómenĭ, între carĭ a recunoscutŭ pe vagabundulŭ Ionŭ Daroczi din Micăsasa. Hoții l'au bătutŭ și l'au jefuitŭ de banĭ, patru napoleonĭ și 1 fl. 50 cr., precum și de brêu și de pălăriă.

—x—

Fundațiunea clerului romano-catolicŭ din Transilvania face aprópe 6 milióne florinĭ. Interesele acestui capitalŭ se întrebuințéză mai vêrtosŭ pentru scopurĭ culturale. Tóte scólele medie rom. cat. din Ardélŭ se susținŭ din fundulŭ acesta; 200 de profesorĭ și peste 300 de studențĭ din gimnasii și universitățĭ se susținŭ din acestŭ fondŭ; se ajutoră tóte bisericile romano-catolice, se dau o mulțime de pensiunĭ. Cu unŭ cuvêntŭ, biserica romano-catolică din Ardélŭ întrece cu bogățiile ei mai pe tóte bisericile altorŭ confesiunĭ, împlinesce mulțime de scopurĭ culturale și cu tóte acestea căpeteniile acestei bisericĭ se plângŭ, că nu le ajungŭ banii. Nenumĕrate neajunsurĭ se simtŭ încă în sênulŭ acestei bisericĭ din causa lipsei de banĭ. Imprejurarea acésta, recunósce însușĭ „Kolozsvar", stă în fórte mare contrastŭ cu aspirațiile „Kulturegyletiștilorŭ", carĭ pe lângă totŭ fanatismulŭ lorŭ nu cutéză nicĭ baremĭ sĕ viseze că averea societății lorŭ va puté vre-odată trece peste unŭ milionŭ. Dér chiar sĕ aibă unŭ milionŭ: óre când va fi acésta, și ce vorŭ puté ei face cu unŭ milionŭ pentru a »cultiva", respective a maghiarisa unŭ Ardealŭ întregŭ, când șése milióne nu suntŭ de ajunsŭ nicĭ baremĭ pentru ajutorarea recerută a unei sigure confesiunĭ?! Acésta -a pusŭ pe Ungurii kulturegyletiștĭ pe serióse gândurĭ și tremurŭ de mórte i-au apucatŭ de strașniculŭ fiasco ce-i aștéptă.

—x—

In *Becicherecŭ* se dice că teatrulŭ și casa comitatensă vorŭ fi iluminate cu electricitate. — Ce le trebue chelilorŭ!

—x—

Bugetulŭ comunei *Chichinda mare* arată pe anulŭ 1888 la venitурĭ 100.804 fl., la cheltuelĭ 142.911 fl., deficitulŭ decĭ e de 42.107 fl., care are sĕ se acopere printr'unŭ aruncŭ comunalŭ de 25 procente. Câtŭ p'aci sĕ'ntrécă Chichindenii pe Brașovenii.

—x—

Camera de comerciu și industriă din Clușiu atrage atențiunea celorŭ interesațĭ asupra catalogului numelorŭ acelorŭ advocațĭ românĭ din România, carĭ posedŭ limba germană orĭ francesă și prin a cărora intrevenire se potŭ cu modulŭ acesta mai ușorŭ înțelege cu persónele din străinătate. Catalogulŭ se póte vedé în cancelaria Camerei.

—x—

Ministrulŭ ungurescŭ de culte și instrucțiune publică a hotărîtŭ sĕ se inființeze douĕ stipendii de câte 2000 fl. pe anŭ pentru acei candidațĭ de profesoratŭ, carĭ și-au alesŭ ca obiectŭ de propunere limba francesă. Respectivii vorŭ avé sĕ petrécă celŭ puținŭ unŭ anŭ în Francia, pentru ca sĕ învețe pe deplinŭ limba francesă.

—x—

»Lupta" află dela o persónă bine informată, că *Regina României lucréză cu d-nulŭ V. Alexandri la o dramă în versurĭ*, care va fi representată, póte, chiar în stagiunea acésta pe scena teatrului naționalŭ din Bucurescĭ.

—x—

Precum spunŭ diarele din *Bucurescĭ*, universitatea de acolo, în urma recomandațiunii unanime a facultății de litere, a acordatŭ d-lui Lazărŭ Șeineanu unŭ premiu de 5000 lei pentru cartea sa *„Incercărĭ asupra Semasiologiei limbei române"*. D-lŭ Șăineanu va pleca în curêndŭ la Parisŭ, unde va urma cursurile linguistice la »Ecole des Hautes Etudes« și la »Ecole des Langues orientales vivantes'.

—x—

Cetimŭ în „România liberă«: Secția I trib. Ilfovŭ *(Bucurescĭ)* a avutŭ sĕ deslege o *problemă de dreptŭ internațional fórte delicată:* unŭ suveranŭ străinŭ póte elŭ fi chematŭ înaintea tribunalelorŭ române pentru datorii civile contractate în România? Tribunalulŭ a rĕspunsŭ prin negativă și a respinsŭ, în lipsa pîritului, cererea unei d-ne St., care chemase în judecată pe Regele unei țĕrĭ vecine pentru o poliță subscrisă de tatălŭ acestuia. Afacerea va merge mai departe în cercetarea Curței.

Limba franceză predată Românilorŭ fără profesorŭ, în timpŭ de unŭ anŭ. — **Limba engleză predată Românilorŭ** fără profesorŭ în timpŭ de unŭ anŭ.— Dare limbistice **sĕptĕmânale** pentru tóte clasele, redactate în românește *(cu pronunțarea figurată)* de d-nulŭ H. Lolliot, profesorŭ la liceulŭ sf. Gheorghe, în Bucurescĭ. — *Metode pentru a învĕța* **singurŭ** *a scrie și a vorbi limba franceză și cea engleză.*

Prețulŭ abonamentului: Pentru *limba franceză:* Unŭ anŭ (cursulŭ complectŭ), 9 florinĭ; — șése lunĭ, 4 fl. 50 cr.; — trei lunĭ, 2 fl. 25 cr.

Pentru *limba engleză*: Unŭ anŭ (cursulŭ complectŭ). 18 florinĭ; șése lunĭ, 9 fl.; — trei lunĭ, 4 fl. 50 cr.

Cererile de abonamente se adreséză: D-lui H. Lolliot, Bulevardulŭ Elisabeta, Băile Eforiei. — Bucurescĭ (România).

Becleanŭ, Septemvre 1887 v.

Domnule Redactorŭ! Reuniunea învĕțătorilorŭ rom. gr. or. din districtulŭ Făgărașului în éstŭ anŭ și-a ținutŭ adunarea generală în dilele de 20 și 21 Septemvre a. c. st. n. în comuna românéscă de lângă Făgărașŭ, Beclean. Convocarea adunărei dimpreună cu programulŭ ei s'a publicatŭ și în diarulŭ nostru cuotidianŭ „Gazeta Transilvaniei" nr. 198. Despre decurgerea acestei adunărĭ învĕțătorescĭ și despre obiectele mai de importanță desvoltate în acéstă adunare voiu sĕ raportezŭ ceva onoratului publicŭ cetitorŭ.

Ședința I. Duminecă 20 Sentemvre a. c. a. m. Invĕțătorii au asistatŭ in corpore la serviciulŭ divinŭ celebratŭ în Biserica din Becleanŭ de M. O. d. adm. prot. Iuliu Danŭ, însoțitŭ de preoții Vincențiu Grama, președintele reuniunei, și George Ludu, preotŭ și învĕțătorŭ în Prașmerŭ. Din biserică d-nii membrii ai acestei corporațiunĭ au întratŭ în odaia mai mare a scólei elementare din Becleanŭ, unde s'a deschisŭ ședința prin președintele d-nulŭ Vincențiu Grama. Presenți au fostŭ unŭ numĕrŭ mai micŭ de învĕțătorĭ, Păr. adm. prot. Iuliu Danŭ și preoții George Ludu din Prașmerŭ și Nicolau Aronŭ din Galațĭ.

Ședința II. Duminecă 20 Septemvre a. c. p. m. Numĕrulŭ învĕțătorilorŭ presenți s'au înmulțitŭ, érŭ dintre preoțĭ au mai venitŭ păr. Iosifŭ Literatŭ din Luța. *Industria domestică în scólele poporale, disertațiune de George Dobrinŭ.* Acestŭ obiectŭ din programŭ s'a pertractatŭ cu multă atențiune, deórece industria domestică este unulŭ dintre obiectele de învĕțămêntŭ mai nouĕ care trebue întrodusŭ în scólă. Dreptŭ aceea după cetire și ascultare disertațiuuea d-lui Dobrinŭ s'a predatŭ comitetului centralŭ, pentru ca acesta principiile din elaboratŭ sĕ caute a-le pune în pracsă și-a mijloci ca industria domestică sĕ se introducă câtŭ se póte mai curêndŭ și în scólele nóstre de pe teritoriulŭ reuniunei acesteia.

Dispunêndŭ reuniunea de timpŭ și fiindŭ învĕțătorii membri în numĕrŭ mai completŭ de față, președintele a pusŭ la ordinea dilei tema: *Carĭ suntŭ causele pentru care absențiile scolare suntŭ pré numĕróse și prin ce s'ar putea delătura acestŭ inconvenientŭ împedecătorŭ în instrucțiunea poporală.* Membrulŭ Ioanŭ Capĕtă, fiindŭ însărcinatŭ cu elaborarea acestei teme a descoperitŭ prin cetirea manuscriptului sĕu următórele cause carĭ facŭ sĕ fiă absențiĭ multe în scólă: 1) neinteresarea și puținulŭ controlŭ celŭ are directorulŭ scolarŭ, (preotulŭ), comitetulŭ parochialŭ, protopresbiterulŭ și pré venerabilulŭ Consistorŭ față cu scóla, 2) indiferentismulŭ organelorŭ politice față cu esecutarea absențiilorŭ scolarĭ; 3) raportulŭ în multe locurĭ rĕŭ între învĕțătorŭ și preotŭ; 4) ocupațiunea elevilorŭ la economia întreprinsă de părințĭ; 5) sĕrăcia poporuluĭ; 6) indĕrătnicia părințilorŭ de a-și da copiĭ la scólă; 7) nestabilitatea învĕțătorului în postulŭ sĕu (désa schimbare dela unŭ postŭ la altulŭ) 8) depărtarea scólei de elevĭ; 9) morburile carĭ graséză pe unele locurĭ, și 10) învĕțătorulŭ însușĭ e de vină mai de multe orĭ că în scóla sa suntŭ absențiĭ multe.

La fiăcare causă prelegĕtorulŭ Ioanŭ Capĕtă a arĕtatŭ și mijlócele pentru delăturarea rĕului. Reuniunea a luatŭ la desbatere acéstă lucrare punctŭ de punctŭ și iĕĭ colea a întregit'o séu a lăsatŭ afară din espunerile ei.

Duminecă în 20 Septemvre a. c. séra după ședința I. și a II. a urmatŭ *o petrecere socială de jocŭ* premérsă de *o producțiune literară* a învĕțătorilorŭ dela scóla din Becleanŭ George Taflanŭ și Nicolae Ludu cu elevii lorŭ în localulŭ scólei, fiindŭ venitulŭ destinatŭ fondului reuniunei. Petrecerea și producțiunea au reușitŭ pe deplinŭ.

Programulŭ producțiunei literare a fostŭ: 1) Cuvêntŭ de deschidere rostitŭ de președintele reuniunei; 2) »Hai la vale", poesiă de C. Porumbescu esecutată de corulŭ elevilorŭ; 3) »Nevoiașulŭ", poesiă de A. Panŭ, declamată de unŭ elevŭ; 4) »Fóiă verde de ștejarŭ", poesiă de V. Alexandri, esecutată de corulŭ elevilorŭ; 5) „Cântecŭ popularŭ", esecutatŭ solo de o elevă; 6) „Sub o culme de cetate", poesiă esecutată in duetŭ de douĕ copile și doi copiĭ; 7) »Unŭ dialogŭ« despre delăturarea beuturei de vinarsŭ și îmbrățișarea meseriilorŭ între elevĭ; 8) Aurora", poesiă, esecutată in duetŭ de George Taflan și Nicolae Ludu și 9) »Cerescule împĕrate«, poesiă esecutată de corulŭ elevilorŭ. — Tóte acestea au reușitŭ spre deplina mulțămire a publicului asistentŭ. Venitulŭ a fostŭ bunișorŭ. Deși Făgărașulŭ e numai o palmă de locŭ depărtare de Beclénŭ, de unde credeamŭ că inteligința de acolo va veni la acéstă adunare învĕțătorescă în numĕrŭ însemnatŭ, totuși afară de Părintele adm. prot. Iuliu Danŭ, căpitanulŭ Bârsanŭ și învĕțătorulŭ Rațŭ, pre alții n'am vĕdutŭ.

Ședința III. Lunĭ în 21 Septemvre a. c a. m. In acéstă ședință, care a duratŭ patru óre, s'a desbătutŭ tema: *Care este causa, pentru care grădinile școlelorŭ nu se sporescŭ și pentru ce unii învĕțătorĭ avêndŭ pămêntŭ pentru grădina de scólă nu-lŭ cultivă spre instruirea școlarilorŭ în grădinăritŭ și ce mĕsurĭ ar fi de a se lua pentru a se da unŭ avêntŭ mai mare în instruirea acestui ramŭ folositorŭ?* Prelegĕtorulŭ acestei teme a fostŭ membrulŭ Nicolae Ludu. Au urmatŭ mai pre urmă diferite propunerĭ, și încheerea adunărei.

FOILETONŬ.

Gustulŭ estetic și caracterulŭ Românilorŭ.

S'a disŭ și s'a rupetatŭ de cătră acei carĭ au interesŭ sĕ susțină că poporulŭ românŭ este înapoiatŭ, că elŭ nu are pentru libertate și pentru drepturile lui cultulŭ pe care-lŭ au alte popóre; că gustulŭ lui esteticŭ este prea puținŭ séu aprópe de locŭ desvoltatŭ: că în fine la elŭ sentimentulŭ moralŭ este decăḑutŭ. Nu mai este nevoiă a spune cá acești domnĭ nu cunoscŭ poporulŭ din care facŭ parte, căcĭ altfelŭ, și afară de o rea voință pentru elŭ, nu ar ține acestŭ limbagiu.

S'a demonstratŭ în atâtea rênduri, de cătră acei carĭ vĕdŭ cu ochĭ mai bunĭ acestŭ poporŭ și suntŭ convinșĭ de puterea lui de a propăși, că nedrepțĭ séu, în casulŭ celŭ mai bunŭ pentru d-lorŭ, greșițĭ suntŭ în apreciările lorŭ. Din parte-ne ne mulțumimŭ pentru adĭ a releva greșeela pe care o facŭ când pesimiștii aprecĭatorĭ ai însușirilorŭ poporului românŭ susținŭ că gustulŭ sĕu esteticŭ nu este de locŭ desvoltatŭ. Décă cineva își dă osteneala sĕ studieze industria casnică a Românului și modulŭ lui de a se purta, ar vedea lucrurile cu totulŭ altfelŭ decâtŭ cum le vĕdŭ acei cărora totŭ ce este românescŭ le displace séu le inspiră milă. Ar mai vedea încă — cu satisfacțiunea ce va urma acestei descoperirĭ — că gustulŭ esteticŭ alŭ acestui poporŭ ne dă aprópe mĕsura adevĕrată a caracterului sĕu.

Acestŭ gustŭ alŭ poporului românŭ pentru frumosŭ se póte mai lesne și mai complectŭ aprecia în industria lui casnică. Românii, fie cei din România liberă, fiă cei din alte țĕrĭ, toți te isbescŭ prin frumosulŭ, armoniosulŭ și blândulŭ, în forma, ornarea și coloritulŭ costumelorŭ lorŭ, precum și a totŭ ce ține de industria restrînsă a vieței lorŭ dilnice.

Cu tótă deosebirea în cestiunĭ de detaliu, costumele românescĭ păstréză aceeași notă caracteristică, fie ele ale celorŭ din Banatŭ, din Bucovina séu din Transilvania, fie ele ale Românilorŭ din Munteania, din Moldova séu din Oltenia. In tóte aceste regiunĭ, cunoscătorulŭ și observatorulŭ de bună credință, nu póte decâtŭ a admira sentimentulŭ frumosului unitŭ cu simplitatea și decența totŭ deodată. Voiciunea, simplitatea, blândețea și decența Românului suntŭ întipărite, zugrăvite pe lucrurile făcute cu mâna sa.

Când vorbimŭ de industria casnică a Românilorŭ, de portulŭ lorŭ în specialŭ, înțelegemŭ pe țĕranĭ, vorbimŭ de îmbrăcămintea lorŭ, ér nu pe orășenĭ, căcĭ la acești, prin forța lucrurilorŭ chiar, a dispărutŭ caracterulŭ curatŭ naționalŭ în portulŭ și traiulŭ lorŭ exteriorŭ.

Dér ni se va dice, ce interesŭ póte avea acéstă cestiune a gustului care președe la lucrările manuale ale țĕranului românŭ? Nicĭ unulŭ altulŭ decâtŭ acela de a pune în evidență unŭ faptŭ, unŭ adevĕrŭ. Spuserămŭ mai sus, că diferitele însușirĭ ale caracterului Românului, ca și ale oricărui altŭ poporŭ, suntŭ întipărite, zugrăvite pe lucrările făcute cu mâna lorŭ, și décă mulțĭ, fórte mulțĭ, sciu acestŭ lucru, suntŭ alții insĕ carĭ, séu nu-lŭ sciu, seu nu voescŭ a ține sémă de elŭ. Ecă dér unde stă importanța cestiunei pe care o schițămŭ aci.

Industria domestică a Românilorŭ țĕranĭ a preocupatŭ nu numai pe connaționalii lorŭ, dér chiar și streinii de multe orĭ sa'u interesatŭ de ea. Intre alții, d. Kohlmann, profesorŭ la scóla imperială de industrii din Viena, s'a ocupatŭ cu unŭ deosebitŭ interesŭ de industria domestică a țĕranului românŭ și ruteanŭ din Bucovina. Acestŭ studiu alŭ profesorului a fostŭ adusŭ la cunoscința cititorilorŭ din țéra nóstră, în colónele „Voinței Naționale," în Februariu a. c.

După admirațiunea pe care obiectele de mână și mai cu sémă costumele țĕranilorŭ bucovinenĭ, mai cu sémă acelea lucrate de Românĭ, au suscitat'o la d-nulŭ Kohlmann, suntemŭ sigurĭ că era sĕ încerce același sentimentŭ décă studia și costumele și celelalte lucrărĭ de mână ale țĕranului românŭ din România, și ar fi făcutŭ în privință-le aceleași aprecierĭ, mai multŭ decâtŭ drepte, ca și pentru bucovinenĭ.

„Legendele și poveștile Românului și Ruteanului bucovineanŭ, dise d-sa, au unŭ adêncŭ simțŭ poeticŭ; ele nu suntŭ produsulŭ unei fantasii orientale, care încurcă mintea, ci din contră, ele isvorescŭ din afundimea unei inimĭ duióse, incâtŭ cu adevĕratŭ cuvêntŭ se potŭ numi o creațiune politică în care unŭ spiritŭ luminatŭ și unŭ cugetŭ curatŭ stăpânește și conduce fantasia,

Invĕţătorii din tractele protopresbiterali Făgăraşŭ şi Cohalmŭ amŭ fostŭ bine representaţĭ, ér' cei din protopresbiteratulŭ Agnitei au lipsitŭ cu toţii, deşi erau departe unele comune din acestŭ tractŭ numai de 1 óră de locului ţinerei adunărei generale. Óre învĕţătorii din Calborŭ, Boholţŭ, Cincu-mare, Sorşŭ, Merghindealŭ etc., carĭ suntŭ fórte aprópe de Beclénŭ, din ce causă au lipsitŭ dela conferinţa lorŭ impusă de lege? Părintele protopresbiterŭ Sabinŭ Piso, care e conducĕtorul învĕţătorilorŭ din tractulŭ Agnitei, ar puté recerca pre asemenea învĕţătorĭ, carĭ nu-şĭ împlinescŭ datorinţa, şi a'i pedepsi conformŭ legei; escepţiune făcĕndŭ de casurile de bóla séu de alte grave casurĭ. O astfelŭ de neinteresare a bună sémă va ajunge şi la urechile Venerabilului Consistorŭ archidiecesanŭ.

Atâta despre decursulŭ adunărei generale a învĕţătorilorŭ rom. gr. or. din districtulŭ XI Făgăraşŭ, ţinută in Beclénŭ la 20 şi 21 Septemvre 1887.

La anulŭ viitorŭ adunarea se va ţiné, unde? acolo unde va decide comitetulŭ centralŭ alŭ acestei corporaţiunĭ. *Unulŭ din cei de faţă.*

Informaţiunĭ comerciale din România. — Camera de comerţŭ şi industriă din Focşanĭ a făcutŭ cunoscutŭ celei din Braşovŭ, că adeseorĭ se ivescŭ casurĭ în Focşanĭ, că representanţĭ ai caselorŭ comerciale mai marĭ, fiă că nu cunoscŭ piéţa, fiă că voescŭ a-şĭ mărĭ comandele, recomandă acelorŭ case persóne, care se bucură de unŭ creditŭ dubiu séu care merită numai unŭ creditŭ restrînsŭ. De aci vinŭ tristele urmărĭ, că persónele neoneste vêndŭ marfa pe orĭ-ce preţŭ, banĭ numai sĕ ésă, fără a se ţiné de obligamentele luate faţă cu firmele ce le-au acordatŭ creditŭ. De falimentŭ nu se îngrozescŭ, din contră le consideră ca unŭ mijlocŭ de inavuţire. De altă parte sufere comerţulŭ cinstitŭ, deórece concurenţa nesolidă ilŭ face imposibilŭ şi aşa nu îşi póte implini îndatoririle sale. De aceea camera comercială din Focşanĭ recomandă, ca representanţii caselorŭ nóstre comerciale sĕ se informeze totdeauna la ea despre totŭ ce privesce afacerile pe piéţa aceea, sperând că în modulŭ acesta se va puté evita păgubirea comerciului.

Avisŭ No. 2. Pentru furnisarea pânei şi ovĕsului necesare trupelorŭ armatei c. reg. în timpulŭ dela 1 Ianuarie până la finele lui Decemvrie 1888, se vorŭ ţiné tractările ofertelorŭ în scrisŭ precum urméză:

In localulŭ oficiului intendanţei c. r. a corpului 12 la 27 Octomvre n. 1887 pentru staţiunile Cisnădia şi Mediaşŭ.

La magazinulŭ c. r. militarŭ de aprovisionare în Alba-Iulia, la 28 Octomvre 1887 pentru staţiunile Alba-Iulia, Orăştia şi Abrudŭ.

La magazinulŭ c. r. militarŭ de aprovisionare în Braşovŭ, la 28 Octomvre 1887, pentru staţiunile Codea, Ghimbavŭ, Hĕlhii şi Bodŭ; la 29 Octomvre 1887 pentru staţiunile Sânpetru, Feldióra, Cârstianŭ, Rĕşnovŭ şi Odĕrheiu.

Articulii ce au a se asigura pentru fiecare staţiune şi cifra cantităţii lorŭ, apoi condiţiunile de tratare se cuprindŭ în publicaţiunea I. Nr. 5885 d-to Sibiiu 13 Octomvre 1887 ce s'a trimisŭ oficielorŭ politice, camerelorŭ de comerţŭ şi industriă, reuniunilorŭ economice etc. şi care s'a afişatŭ în publicŭ în staţiunile unde sunt a se furnisa articulii necesarĭ.

Tóte condiţiunile de furnisare se potŭ vedea la institutele militare de aprovisionare în Sibiiu, Alba-Iulia, Braşovŭ şi Cluşiu, aceste din urmă institute dau fiecăruia cólele cu condiţiunile tipărite pe preţulŭ de 4 cr. de cóla tipărită. *Sibiiu,* in 10 Octomvre 1887. Dela intendenţa c. r. a corpului 12.

Dare de sémă şi mulţămită publică.

(Urmare din Nrii 176—184 ai »Gaz. Trans.«)

Comitetulŭ de ajutorare, constituitŭ la 24 Aprilie a. c. st. n, în comuna Galaţĭ de lângă Făgăraşŭ, în ţéra Oltului, spre a aduna ajutóre în favórea celorŭ nenorociţĭ prin focŭ din acéstă comună, după ce a mai primitŭ ajutóre din partea marinimoşilorŭ contribuenţĭ, îşi continuă darea de sémă începută şi publicată în Nrii 176—184 din »Gaz. Trans.« mai departe, şi arată că au mai incursŭ ajutóre:

24. Dela On. domnŭ *Iacobŭ Zorca,* notarŭ cerc. în Vlădenĭ *5 fl. 40 cr. v. a.* colectaţĭ dela p. t. domnĭ: Iacobŭ Zorca, not. cerc. (Vlădenĭ) 1 fl., Toma Potcóvă, primarŭ (Vlădenĭ) 50 cr., Vasiliu Beleiu, cassarŭ (Vlădenĭ) 50 cr., Iacobŭ Balcoşŭ, parochŭ (Vlădenĭ) 1 fl., Ioanŭ Podariu, proprietarŭ (Vlădenĭ) 40 cr., Iacobŭ Zorca, capelanŭ (Vlădenĭ) 50 cr. Iohan Gross, birtaşŭ (Vlădenĭ) 50 cr. şi Comuna Vlădenĭ 1 fl. *Suma 5 fl. 40 cr. v. a.*

25. Dela On. domnŭ *George Ludu,* capelanŭ gr. or. şi învĕţătorŭ în Preşmerŭ *5 fl 57 cr. v. a.* colectaţĭ dela p. t. domnĭ: George Ludu, capelanŭ şi învĕţătorŭ, (Peşmerŭ) 1 fl., Irodionŭ Frateşŭ, învĕţătorŭ (Preşmerŭ) 50 cr., George Şurariu, învĕţătorŭ (Preşmerŭ) 50 cr., Nicolae Crăciunŭ, boltaşŭ (Preşmerŭ) 50 cr., Nicolae Manica (Preşmerŭ) 10 cr., George Popoviciu junior (Preşmerŭ) 30 cr., George Popoviciu senior (Preşmerŭ) 5 cr., Vasiliu Aldea (Preşmerŭ) 10 cr., N. Şandru (Preşmerŭ) 8 cr. C. Şandru (Preşmerŭ) 10 cr., Radu Stelea (Preşmerŭ) 5 cr., D. Cranga (Preşmerŭ) 5 cr., A. Bălăşcuţă (Preşmerŭ) 10 cr., N. Frateşŭ (Preşmerŭ) 4 cr., Fraţilă Colţiu (Preşmerŭ) 10 cr., D. Dogariu (Preşmerŭ) 10 cr., G. Mitanŭ (Preşmerŭ) 10 cr., N Cârstea (Preşmerŭ) 10 cr., Nicolae Bălăşcuţă (Preşmerŭ) 40 cr., George Călboreanŭ (Preşmerŭ 50 cr., G. Roşca, epitropŭ (Preşmerŭ) 50 cr. şi Eliseiu Haida, gendarmŭ ces. reg. (Preşmerŭ) 30 cr. *Suma 5 fl. 57 cr. v. a.*

(Va urma.)

Ultime sciri.

Belgradŭ, 18 Octomvre. Negocierile pentru convenţiunea comercială cu România suntŭ pe isprăvitŭ. Erĭ s'a primitŭ aci proectulŭ de convenţiune trimisŭ din Bucurescĭ.

Berlinŭ, 19 Octomvre. „Kreuz-Zeitung" asigură că cercurile militare vieneze au informaţii despre *concentrarea de trupe rusescĭ la graniţa austriacă.* Scirea acésta a redusŭ în modŭ considerabilŭ credinţa în păstrarea păcii.

Belgradŭ, 19 Octomvrie.—Sinodulŭ sêrbescŭ a hotărîtŭ înfiinţarea unui patriarchatŭ sêrbescŭ independentŭ. Guvernulŭ e învitatŭ sĕ realiseze acéstă hotărîre.

Sofia, 18 Octomvre. — Sgomotulŭ privitorŭ la voiagiulŭ principelui Ferdinand I este cu totulŭ falsŭ. Ierĭ Alteţa Sa a primitŭ în audienţă pe d. Stoiloff.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

BELGRADŬ, 20 Octomvre. — La graniţa Serbiei s'au concentratŭ de erĭ vr'o 500 de Arnăuţĭ lângă localitatea Maoritz. Erĭ au năvălitŭ pe neaşteptate Arnăuţii la Materova, au atacatŭ trei posturĭ de graniţă sêrbescĭ, acestea însĕ au respinsŭ pe Arnăuţĭ după o luptă mai îndelungată. Din partea Sêrbilorŭ suntŭ doi greu răniţĭ. Perderile Arnăuţilorŭ nu suntŭ cunoscute. Aţĭ se aştéptă o nouă năvală.

SOFIA, 20 Octomvre. — In cercurile oficiale se asigură, că audienţa Metropolitului Clement la prinţulŭ Ferdinand nu s'a ţinutŭ, fiindŭ că a fostŭ cerută în modŭ necuviinciosŭ.

DIVERSE.

Descoperirea fosforului — La finele lui Septemvre 1887, s'au împlinitŭ 200 anĭ de când pe cunoscuta insulă numită a păunilorŭ, de lângă Potsdam, se făcŭ o descoperire, a cărei însemnătate rĕmase la se aprecia d'o epocă mai târdiă şi mai alesŭ de epoca nóstră. Insula păunilorŭ era pe timpurile d'atuncĭ unulŭ din locurile cele mai neplăcute, unŭ locŭ vrăjitŭ alŭ locuitorilorŭ dimprejurŭ, din causă că ea servì odinióră ca locŭ de jertfă păgânilorŭ, locuitorii băstinaşĭ ai acelei localităţĭ, şi amintirea de astfelŭ de lucrurĭ impresionabile se menţine mereu în poporŭ. Imprejurarea se mai agravà şi prin faptulŭ că în acéstă localitate blăstămată de poporŭ se stabili unŭ omŭ care făcea totŭ felulŭ de lucrurĭ misterióse umblândŭ cu foculŭ şi cu aburulŭ ca şi cu semenii sĕi şi care nu suferia pe lângă dênsulŭ de câtŭ unŭ servitorŭ cu ochii înfundaţĭ în capŭ şi unŭ câne mare negru. Numai acésta era d'ajunsŭ a surescita superstiţia poporului asupra unui asemenea colonist şi mai alesŭ în vremurile d'atuncĭ. Acelŭ timpŭ era epoca alchimiei, a căutărei petrei înţelepţilorŭ, a artei d'a face aurŭ. Unŭ asemenea producĕtorŭ de aurŭ apăruse la 1680 pe insula păunilorŭ unde îşĭ făcuse o căsuţă şi unŭ laboratorŭ. Pe elŭ ilŭ chema Iohanes Kunkel, şi a fostŭ chematŭ de cătră marele archiduce din Dresda — unde locuia până atuncĭ — ca sĕ vină la Potsdam sĕ-i fabrice aurŭ, dér Kunkel nu isbutì a-i satisface dorinţa, în schimbŭ însĕ elŭ reuşì a compune unŭ felŭ de sticlă colorată şi a fabrica din ea vase frumóse prin care îşĭ câştigà favórea archiducelui în aşa gradŭ, încâtŭ acesta îi dăruì insula.

Kunkel experimentà mai departe şi pe la finele lui Septemvre 1687 avŭ noroculŭ a descoperi o materiă, unŭ mineralŭ până atuncĭ necunoscutŭ şi pe care ilŭ estrăgea în formă compactă în beţe de lungimea şi grosimea unui degetŭ. Din aceste beţe eşia o licăreală rară; décă se lua unŭ asemenea băţŭ în mână, licăréla se transmitea îndată pe piele, exalândŭ unŭ aburŭ uşorŭ, dér de unŭ mirosŭ tare, neplăcutŭ şi înecăciosŭ, ér décă se aprindea bĕţulŭ, elŭ da o lumină care se putea vedé departe şi încă într'o lucire admirabilă. Kunkel numì acestŭ rarŭ mineralŭ „fosfor", şi jubileulŭ lui a căţutŭ tocmai în ţilele trecute. Câţĭ-va anĭ după mórtea (1688) protectorului sĕu, Kunkel părăsì insula păunilorŭ şi chiar casa sa din Klosterstrasse din Berlinŭ, chematŭ fiindŭ se duse la Stockholm unde regele Carol XI din Şvedia ilŭ primì cu marĭ onorurĭ, ilŭ numì consilierŭ şi inspectorŭ peste tóte minele dându-i şi titlu de »baron Kunkel de Löwenstern". Elŭ murì la începutulŭ seculului alŭ 18-lea Printre pescarii din Potsdam şi astăţĭ mai esistă superstiţia că pe insula păunilorŭ se plimbă spiritulŭ unui producĕtorŭ de aurŭ. Stafia însoţită de unŭ câne negru se plimbă nóptea pe insulă mai alesŭ vara, aşa ţicŭ ómenii.

Rectificare. In Nr. 220 alŭ „Gaz. Trans.« la scirea ţilei a 12-a, în locŭ de Cisnădióra, sĕ se cetéscă: *Guşterita.*

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei" à 5 cr. se potŭ cumpĕra în totungeria lui I. GROSS, şi în libraria d-lui Nicolae I. Ciurcu.

Editorŭ şi redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Muresianu.**

Dreptŭ aceea totŭ asemenea de adêncite şi de sentimentale suntŭ şi formele şi amestecarea culorilorŭ cu carĭ suntŭ confecţionate produsele industriei domestice în Bucovina". Mai departe: „Amestecarea culorilorŭ se deosibesce dela unŭ judeţŭ la altulŭ. Aşa bunăóră cei din plasa Cernăuţului şi Cotmaniei iubescŭ culorile mai deschise, ér cei dela Storuţinŭ, Câmpu-Lungŭ, Rădăuţŭ pe cele mai închise. In genere amestecarea culorilorŭ face o plăcută impresiune. Prin acéstă amestecare armonióşă şi estetică Românulŭ şi Ruteanulŭ scie sĕ provóce unŭ efectŭ plăcutŭ. Roşu, vênĕtŭ, galbenŭ, verde cu albŭ negru şi auriu, acestea suntŭ culorile polihromicĭ, carĭ facŭ o minunată impresiune. Pe lângă acestea adesea se ţăresce şi câte o schimbare ritmatică, care bate în roşu, mai alesŭ roşu-închisŭ, galbenŭ, albŭ, negru şi albastru. Acéstă variaţiune ne amintesce de polihromia elină şi care se manifestă mai cu sémă la brânele (cingĕtórele) femeilorŭ bucovinene." — „Muntenii din Bucovina în mişcarea lorŭ intelectuală au mai multă sentimentalitate. Jalnicele lorŭ melodii şi poesii au nisce sunete melancolice. Aceste sunete simţitóre, acestŭ dorŭ adêncŭ pĕtrunţĕtorŭ se manifestă la ei, după cum am vĕţutŭ la covórele locuitorilorŭ muntenĭ, şi în amestecarea culorilorŭ în care preponderéză albastru, rosu-închisŭ, negrulŭ şi surulŭ".

Nu unŭ Ron ânŭ vorbesce în termenĭ atâtŭ de favorabilĭ pentru ţĕranii românĭ, ci unŭ Germanŭ specialŭ şi cu cunoscinţe vaste în ale industriei.

Décă unŭ străinŭ, cum este profesorulŭ Kohlmann, este datorŭ — voindŭ sĕ fiă imparţialŭ — sĕ ţie socotélă de aceste calităţĭ ale Românului, ce trebue sĕ spunemŭ de acei scriitorĭ dela noi, carĭ i le tăgăduescŭ?

(Voinţa Naţională). **C. A. Filitis**

O NÓPTE TERIBILĂ.

de Maurice Reynold, traducere de Ioanŭ E. Prodanŭ.

(Urmare.)

Ioana îşĭ întórse capulŭ cu vioiciune şi fixà pe tînĕrulŭ, ca şi când ar fi voitŭ sĕ-i pună o întrebare. Insĕ diplomatulŭ se arĕtà nepăsătorŭ, şi juna fată muşcându-şĭ buzele, rĕmase 'n tăcere.

— Sĕ ne scoborîmŭ de pe munte, şi sĕ ne îndreptămŭ spre alea Marteaux, căcĭ nu mai avemŭ timpŭ, ţise dómna Brissac, care se'ntórse cu grabă, urmată de întréga mică trupă.

Era pe la 10 óre séra, şi sala cea mare a Redutei era plină d'o lume elegantă, care furnica în tóte părţile, dându'i aspectulŭ unui vastŭ caleidoscopŭ.

Americanele costumate à la Worth şi asemĕnându unorŭ gravurĭ de modă, se strecurau prin mulţime cu nepăsarea lorŭ caracteristică; micile belgiane, mai rotunjóre, însĕ mai puţinŭ fine ca fetele altorŭ ţĕrĭ, se nisuiau din tóte puterile a imita, în eleganţa mişcărilorŭ, pe rivalele lorŭ, fără a le succede pe deplinŭ. Tóte cochetau, cochetau şi rîdeau cu o veseliă, cu o însufleţire, ce amŭ putea-o asĕmĕna cu strigătele, mişcările sprintene ale óspeţilorŭ gărăitorĭ dintr'o cuşcă în momentulŭ când li se aruncă grâulŭ.

Aicĭ, grâulŭ era representatŭ prin tinerĭ de diferite naţionalităţĭ, carĭ îmbrăcaţĭ cu gustŭ, în negru şi cu cravată albă, se plimblau în lungŭ şi 'n latŭ ochindŭ şi agrăindŭ femeile. Ér ele, şeţĕndŭ comodŭ pe scaune de catifea roşiă, puse dealungulŭ păreţilorŭ îndĕrĕtulŭ colónelorŭ, conversau voiosŭ cu câte-o frumósă din provinciă. Tóte dămele, îmbrăcate în toalete deschise şi strălucitóre, purtau pălării rotunde, împodobite cu pene séu încărcate de florĭ, ceea ce le dĕdea unŭ aerŭ de rĕsfăţare.

D-lŭ de Beaulieu, purtândŭ unŭ monoclu înşurubatŭ pe ochĭ, percurgea sala balului glumindŭ cu unŭ tînĕrŭ blondŭ, care avea ochii albaştri şi privirea liniştită.

— Eu mĕ mirŭ, ţise ataşatulŭ, cum de domnişórele de Werrières sĕ nu fi sositŭ încă, când sciu că ele scapără după jocŭ; cea mai mare cu osebire n'ar puté lipsi dela vr'unŭ valsŭ pentru multŭ. Sunt curiosŭ sĕ vĕdŭ ce impresiune vorŭ produce asupra ta.

— Insĕ ele nu vorŭ produce nicĭ o impresiune, décă în faptă ele suntŭ aşa precum tu mi le descrii: tinere cochete, îndrăsneţe şi inconsecvente. In acésta nu aflu nicĭdecum idealulŭ meu despre femeeă.

(Va urma.)

Cursulŭ la bursa de Viena

din 17 Octomvre st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	99 85	Bonurĭ croato-slavone	104 25
Rentă de hârtiă 5%	85.75	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	—.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	149.25	Imprumutulŭ cu premiu ung.	122 75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	96 90	Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	123 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	— —	Renta de hârtiă austriacă	80 95
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	114 22	Renta de arg. austr.	82 25
Bonurĭ rurale ungare	104.20	Renta de aurŭ austr.	112 10
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.—	Losurile din 1860	135.—
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104.—	Acţiunile băncei austro-ungare	884 —
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.—	Act. băncei de creditŭ ung.	284.75
Bonurĭ rurale transilvane	104 50	Act. băncei de creditŭ austr.	283.70
		Argintulŭ —.— Galbinŭ împărătescĭ	5.93
		Napoleon-d'orĭ	9.93
		Mărcĭ 100 imp. germ.	61.40
		Londra 10 Livres sterlinge	125 50

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 5 Octomvre st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	93½	9[illegible]½
Renta rom. amort. (5%)	96—	97—
» convert. (6%)	91—	92—
Impr. oraş. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%)	105—	106—
» „ „ (5%)	91¾	92¼
» » urban (7%)	103—	104—
» » » (6%)	96—	97—
» » » (5%)	87½	88½
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
» » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14.¼	15.—
Bancnote austriace contra aurŭ	2.03	2.04

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 18 Octomvre st. n. 1887.

	Cump.	Vênd.
Bancnote românescĭ	8.57	8.60
Argint românesc	8.50	8.55
Napoleon-d'orĭ	9.87	9.92
Lire turcescĭ	11.21	11.28
Imperialĭ	10.21	10.36
Galbenĭ	5.86	5.90
Scrisurile fonc. »Albina» 6%	101.—	102.—
„ » „ 5%	98.—	99.—
Ruble Rusescĭ	109.—	110.—
Discontulŭ	7—10% pe anŭ.	

Avisŭ!

Facŭ cunoscutŭ Onor. publicŭ cumcă mĭ-au sositŭ *stofe franţuzescĭ şi englezescĭ de tómnă şi de érnă.*

Unŭ rêndŭ de haine completŭ îlŭ facŭ în 48 óre, éră o păreche de pantalonĭ în 6 óre.

Rogŭ pe Onor. publicŭ a mĕ onora cu numĕrósă clientelă.

ZSIGMOND ÁRON,
croitorŭ de bărbaţĭ.
Uliţa Vămei Nr. 8.

2—3

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe fâşia sub care au primitŭ ţiarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS"*

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Peşta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 20 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 01 minută diminéţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucurescĭ:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 302: 5 óre 37 minute diminéţa.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Peşta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucurescĭ la Braşovŭ:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 301: 10 óre 12 minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Braşovŭ la *Rĕşnovŭ-Zêrnescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 min. după amédĭ.
b) „ „ „ *Zizinŭ*: 4 óre după amédĭ.
c) „ „ în *Sĕcuime* (S. Georgĭ): 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgăraşŭ*: 4 óre diminéţa.
e) „ „ la *Săcele*: 4 óre diminéţa.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rĕşnovŭ-Zêrnescĭ-Branŭ* la Braşovŭ: 10 óre înainte da amédĭ.
b) „ *Zizinŭ* la Braşovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Sĕcuime* la Braşovŭ: 6 óre séra
d) „ *Făgăraşŭ* la Braşovŭ: 2 óre diminéţa.
e) „ *Săcele* la Braşovŭ: 6 óre 30 minute séra.

Publicaţiunile „CANCELARIEI NEGRUŢIU,"

— GHERLA — SZ.-UJVÁR. —

AMICULŬ FAMILIEI. Ţiarŭ beletristicŭ şi enciclopedicŭ-literarŭ cu ilustraţiunĭ, Cursulŭ XI. — Apare în 1 şi 15 ţi a lunei în numerĭ de câte 1½—2½ cóle cu ilustraţiunĭ frumóse; şi publică articlii socialĭ, poesiă, nuvele, romanurĭ, suveniri de călĕtoriă ş. a. — Mai departe tractéză cestiunĭ literare şi scientifice, cu reflesiune le cerinţele vieţei practice; apoi petrece cu atenţiune viéţa socială a Românilorŭ de pretutindenea, precum şi a celorlalte poporaţiunĭ din patriă şi străinătate; şi prin umorŭ dulce şi satiră alésă nisuesce a face câte o óră plăcută familiei strivite de grijele vieţei; şi peste totŭ nisuesce a întinde tuturorŭ indivizilorŭ din familiă o petrecere nobilă şi instructivă. — Preţulŭ de prenumeraţiune pe anulŭ întregŭ e 4 fl. pentru România şi străinătate 10 francĭ — lei noi, plătibilĭ şi în timbre poştalĭ.

PREOTUL ROMÂN. Revistă bisericéscă, scolastică şi literară. Cursulŭ XIII. — Apare în broşurĭ lunare de câte 2¼—3¼ cóle; şi publică articlii din sfera tuturorŭ sciinţelorŭ teologice şi între acestia mulţime de predice pe duminecĭ, serbătorĭ şi diverse ocasiunĭ, — mai departe studii pedagogice, didactice şi scientifice-literarĭ. — Preţulŭ de abonamentŭ pe anulŭ întregŭ e 4 fl. — pentru România 10 francĭ — lei noi, plătibilĭ şi în bilete de bancă şi în timbre postalĭ.

A se adresa la „Cancelaria Negruţiu în Gherla — Szamosujvár, unde se mai află de vênţare şi următórele cărţĭ:

Puterea amorului. Nuvelă de Paulina C. Z. Rovinarŭ. Preţulŭ 20 cr.

Idealulŭ pierdutŭ. Nuvelă originală de Paulina C. Z Rovinarŭ. Preţulŭ 15 cr.

Opera unui omŭ de bine. Nuvelă originală. — Continuarea nuvelei: „Idealulŭ pierdutŭ" — de Paulina C. Z. Rovinarŭ. Preţulŭ 15 cr.

Fontâna dorului. Nuvelă poporală de Georgiu Simu. Preţulŭ 10 cr.

Codrénu craiulŭ codrului. Baladă de Georgiu Simu. Preţulŭ 10 cr.

Elŭ trebue sĕ se însóre. Nuvelă de Maria Schwartz traducere de N. F. Negruţiu. Preţulŭ 25 cr.

Branda séu Nunta fatală. Schiţă din emigrarea lui Dragoşŭ. Nuvelă istorică naţională. Preţulŭ 20 cr.

Numerii 76 şi 77. Naraţiune istorică după Wachsmann, de Ioanŭ Tanco. Preţulŭ 30 cr.

Probitatea în copilăriă. Schiţă din sfera educaţiunei. După Ernest Legouvé, membru alŭ academiei. francese. Preţulŭ 10 cr.

Barbu cobzarulŭ. Nuvelă originală de Emilia Lungu. Preţulŭ 15 cr.

Hermann şi Dorotea după W. de Goethe, traducţiune liberă de Constantin Morariu. Preţulŭ 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte, după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Preţulŭ 30 cr,

Petulantulŭ. Comediă în 5 acte, după Augustŭ Kotzebue tradusă de Ioanŭ St. Şuluţŭ Preţulŭ 30 cr.

Carmen Syiva. Prelegere publică ţinută în sa'ele gimnasiului din Fiume prin Vinceţiu Nicóră prof. gimnas. Cu portretulŭ M. S. Regina României. Preţulŭ 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unŭ volumŭ de 102 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese şi arangiate. Preţulŭ redusŭ (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Trandafirĭ şi viorele, poesii poporale culese de Ioanŭ Popŭ Reteganulŭ. Unŭ volumŭ din 14 cóle. Preţulŭ 60 cr.

Tesaurulŭ dela Petrósa séu **Cloşca cu puii ei de aurŭ.** Studiu archeologicŭ de D. O. Olinescu. Preţulŭ 20 cr.

Apologia. Discusiunĭ filosofice şi istorice maghiare privitóre la Romanĭ, invederite şi rectificate de Dr. Gregoriu Silaşi. — Partea I. Paulŭ Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincai. Preţulŭ 30 cr.

Renascerea limbei românescĭ în vorbire şi scriere invederită şi apreţiată de Dr. Gregoriu Silaşi. (Opŭ completŭ) Broşura I. II. şi III. Preţulŭ broş. I. II. câte 40 cr. — Broşura III. 30 cr. Tóte trei împreună costau 1 fl. v. a.

Biblioteca Săteanului Românŭ Cartea I. II. III. IV. cuprindêndŭ materii fórte interesante şi amusante. Preţulŭ la tóte patru 1 fl., câte una deosebitŭ 30 cr.

Biblioteca familiei. Cartea I. cuprinda materii fórte interesante şi amusante. Preţulŭ 30 cr.

Colecte de Recepte din economiă, industriă, comerciu şi chemiă, pentru economĭ, industriaşĭ şi comercianţĭ. Preţulŭ 50 cr.

Economia pentru scólele popor. de T. Roşiu. Ed. II. Preţulŭ 30 cr.

Indreptarŭ teoreticŭ şi practicŭ pentru învĕţămêntulŭ intuitivŭ în folosulŭ elevilorŭ normalĭ (preparandialĭ), a învĕţătorilorŭ şi a altorŭ bărbaţĭ de scólă, de V. Gr. Borgovanŭ, profesorŭ preparandialŭ. Preţulŭ unui esemplarŭ cu porto francatŭ 1 fl. 80 cr. v. a. In literatura nóstră pedagogică abia aflămŭ vre-unŭ opŭ, întocmitŭ după lipsele scólelorŭ nóstre în mĕsura în care este acesta! pentru aceea îlŭ şi recomandămŭ mai alesŭ Directorilorŭ şi învĕţătorilorŭ ca celorŭ în prima liniă interesaţĭ.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Românĭ. De Vas. Gr. Borgovanŭ. Preţulŭ 15 cr.

Manualŭ de Gramatica limbei române pentru scólele poporalĭ în 3 cursurĭ de Maximŭ Popŭ profesorŭ la gimnasiulŭ din Năsĕudŭ. — Manualulŭ acesta este aprobatŭ prin Inaltulŭ Ministerŭ de cultŭ şi instrucţiune publică cu rescriptulŭ de dato 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Preţulŭ 30 cr.

Nu mĕ uita. Colecţiune de versurĭ funebralĭ, urmate de iertăciunĭ, epitafiă s. a. Preţulŭ 50 cr.

Carte conducĕtóre la propunerea calculărei în scóla poporală pentru învĕţătorĭ şi preparandĭ. Broş. I. scrisă de Gavrilŭ Trifu, profesorŭ preparandialŭ. Preţulŭ 80 cr.

Cele mai eftine cărţĭ de rugăciunĭ.

Mărgăritarulŭ sufletului. Carte bogată de rugăciunĭ şi cântărĭ bisericeştĭ fórte frumosŭ ilustrată. Preţulŭ unui esemplarŭ broşatŭ 40 cr. legatŭ 50 cr. legatŭ în pânză 60 cr. legatŭ mai finŭ 60, 80, 90 cr. 1 fl., în legătură de luxŭ 1.50—2.50.

Miculŭ mărgăritarŭ sufletescŭ. Cărticică de rugăciunĭ şi cântărĭ bisericescĭ — frumosŭ ilustrată pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele. Cu aprobarea jurisdicţiunei sup. bisericescĭ. Preţulŭ unui esemplarŭ broşatŭ 15 cr., — legatŭ 22 cr., legatŭ în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciunĭ şi cântărĭ pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele. Cu mai multe icóne frumóse. Preţulŭ unui esemplarŭ trimisŭ franco e 10 cr.; — 50 esemplare costau 3 fl.; 100 esempl. 5 fl.

Visulŭ Prea Sântei Vergure Maria a Născĕtórei de D-deu urmatŭ de mai multe rugăciunĭ frumóse. Cu mai multe icóne frumóse Preţulŭ unui esemplarŭ espedatŭ franco e 10 cr.. 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusŭ Christosŭ. Preţulŭ unui esemplarŭ legatŭ e 15 cr.

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.